

Klára Dostálová
ministřině pro místní rozvoj

Datum

11. 11. 2020

Číslo jednací

MMR- 56833/2020-27

Vážený pane předsedo,

děkuji Vám za dopis ze dne 16. října 2020, který jste zaslal i předsedovi vlády a ministrovi životního prostředí a v němž se vyjadřujete k procesu projednávání návrhu rozdělení alokace pro ČR mezi operační programy pro příští programové období 2021–2027. Vážím si Vašeho zájmu o tuto problematiku i zájmu o co nejlepší a nejvyváženější rozvoj ČR, přestože je Váš dopis vůči mnou vedenému resortu kritický.

Dovolte, abych Vás ujistila, že **Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) si je velmi dobře vědomo principu partnerství daného legislativou EU**, který zavazuje členské státy EU k přípravě a realizaci politiky soudržnosti založené na transparentnosti a za spoluúčasti všech relevantních partnerů i veřejnosti. **O to MMR usiluje již několikáté programové období i od samotného počátku přípravy budoucího období 2021–2027.** Co se týče jak vyjednávání legislativy EU za ČR, informuji Vás, že v rámci přípravy Dohody o partnerství, včetně různých verzí modelu / návrhu rozdělení alokace mezi operační programy, **probíhá celá řada aktivit, které tento princip naplňují.** Jedná se zejména o tyto kroky:

- vytváření rámcových pozic, instrukcí a mandátů při projednávání návrhů evropské legislativy prostřednictvím širokého partnerství v rámci tzv. **Resortní koordinační skupiny,**
- projednávání uvedených dokumentů v rámci **Rady pro Evropské strukturální a investiční fondy na pracovní úrovni,** kde jsou mimo ústředních orgánů státní správy zastoupeny všichni územní partneři (Asociace krajů ČR, Svaz měst a obcí ČR, Sdružení místních samospráv, Národní síť místních akčních skupin, Česká biskupská konference), profesní sdružení (Hospodářská komora, Svaz průmyslu a dopravy ČR aj.), Českomoravská konfederace odborových svazů, neziskový sektor apod.,
- od roku 2018 MMR uspořádalo **7 kulatých stolů** k přípravě programového období 2021–2027, které byly veřejně přístupné a veřejně dostupné on-line,
- první návrh Dohody o partnerství byl zveřejněn na webu MMR a prošel tzv. **veřejnou konzultací v prosinci 2019,** kdy každý občan ČR měl možnost zaslat MMR své připomínky.

Z uvedeného procesu jednoznačně vyplývá, že MMR princip partnerství dlouhodobě naplňuje.

Dále Vás informuji, že o zkrácení lhůty pro **meziřesortní připomínkové řízení (MPŘ) k Návrhu rozdělení alokace pro ČR v programovém období 2021–2027 mezi operační programy, na které upozorňujete, MMR řádně a předem, v souladu s Jednácím řádem vlády, požádalo Úřad vlády ČR; žádost byla schválena.** Důvodem žádosti byl časově napjatý harmonogram pro přípravu tohoto materiálu, který musel být podle usnesení vlády ČR č. 815/2020 předložen vládě nejpozději do 15. října

2020. MMR zahájilo přípravu materiálu v létě 2020, bezprostředně po schválení uvedeného usnesení vlády. Vzhledem ke složitosti agendy a propočtů byl návrh rozdělení alokací před svým zveřejněním v MPŘ diskutován prioritně s jednotlivými řídicími orgány (ŘO) při bilaterálních schůzkách, které proběhly v první polovině září. **Důvodem, proč MPŘ nebylo řádně dokončeno byla skutečnost, že v průběhu schůze vlády dne 14. října 2020 se členové vlády dohodli, že rozdělení alokací mezi operační programy nebude nyní vláda schvalovat usnesením. Materiál proto nebyl vládě formálně předložen k projednání. Přesto byly připomínky vznesené v MPŘ vypořádány a návrh rozdělení alokací bylo na základě připomínek upraven.** Podle upraveného modelu rozdělení alokací jsou nyní dopracovávány návrhy Dohody o partnerství a operačních programů. Vypořádání připomínek MPŘ i upravený pracovní model rozdělení alokací byl všem připomínkujícím místům rozeslán dne 4. listopadu 2020.

Dovolte, abych s lítostí konstatovala, že **co se týče věcné argumentace ohledně návrhu rozdělení alokace mezi operační programy, Váš dopis vychází ve většině případů z omylu a nesprávných faktů.** Je to patrně dáno neznalostí všech pravidel politiky soudržnosti pro připravované programové období 2021–2027, která se navíc v průběhu vyjednávání vyvíjí.

Mezi Vaše mylná konstatování patří následující:

- **Konkrétní rozdělení alokace EFRR a ESF+ na tři dílčí alokace podle kategorií regionů není rozhodnutím ČR,** ani MMR, ale EK, která jej pro všechny členské státy počítá na základě alokační metodiky vycházející z harmonizovaných statistických dat.
- **Tematická koncentrace je pravidlem vyplývajícím z legislativy EU;** není určována na úrovni ČR, ani MMR. V rámci ESF+ existuje tematická koncentrace, nikoliv však na úrovni cílů politiky; 25 % alokace musí být vynaloženo na aktivity v oblasti sociálního začleňování a 2 % musejí být využity pro řešení nouze nejchudších obyvatel.
- Co se týče - ze strany MMR původně navrženého - financování převodu do Fondu pro spravedlivou transformaci (FST, angl. JTF) v poměru 2 : 1 u EFRR a ESF+, uvádím, že **smyslem bylo naopak zajistit dostatečné množství prostředků potřebných na financování „sociálních“ aktivit z FST.** V upraveném návrhu tento převod již obsažen není (podrobnější informace - viz níže).

Dovolte mi dále, abych k Vašemu negativnímu vidění některých dalších kroků obsažených v návrhu uvedla následující:

- **EK velmi usiluje a žádá všechny členské státy EU o využití nástroje InvestEU, a to pokud možno v co nejvyšší možné výši,** kterou je až 5 % celkové alokace daného členského státu. O využití InvestEU má v ČR zájem pouze Ministerstvo průmyslu a obchodu. Podle metodiky EK se provádí z celkové alokace (a nikoli z alokace daného operačního programu); v návrhu byl převod proveden proporčně ze všech kategorií regionů a v upraveném návrhu byl navýšen na 80 mil. EUR; činí však pouze cca 0,4 % alokace ČR.
- **Navýšení alokace pro více rozvinuté regiony v podobě 3 % alokace pro méně rozvinuté a přechodové regiony (týká se EFRR a ESF+) je v téměř celé výši určeno pouze na aktivity celostátního významu, a to pro žadatele/příjemce z veřejného sektoru.** Jedná se o financování aktivit, jako je eGovernment (většina ústředních orgánů státní správy sídlí na území více rozvinutého regionu, i když financovaná aktivita se týká celé ČR), nebo výzkum a vývoj na vysokých školách a ve veřejných výzkumných institucích (více než polovina těchto žadatelů v ČR sídlí na území více rozvinutého regionu). Doplnuji, že převod ve stejné výši (3 %) byl proveden rovněž na počátku stávajícího programového období 2014-2020. **Pro budoucí období proto udržujeme kontinuitu a nenavrhujeme převod vyšší; i když návrh legislativy EU umožňuje až 15 %.**

- Dovolte mi také zmínit, že jedna věc je nižší socio-ekonomická úroveň regionů - tedy vyšší potřeba rozvoje a finančních prostředků na něj - a druhou věcí je reálná schopnost tyto prostředky využít - tedy reálná absorpční kapacita. Z dlouhodobých zkušeností jak EK, tak i ČR a MMR vyplývá, že absorpční kapacita socio-ekonomicky slabších regionů je, bohužel, spíše nižší, než je tomu u regionů socio-ekonomicky vyspělejších. **Z těchto důvodů považuje MMR návrh rozdělení prostředků mezi méně rozvinuté a přechodové regiony ze strany EK za realistické. Zároveň však MMR věnuje značnou pozornost možnostem podpory uvedené nedostačující absorpční kapacity.**

Nesouhlasím proto s Vaším tvrzením, že MMR jde proti principům a podstatě politiky soudržnosti.

Dovolte mi se ještě podrobně vyjádřit k problematice využití FST v ČR a přípravě Plánu spravedlivé územní transformace (Plán). **Vaše tvrzení o netransparentnosti přípravy Plánu není pravdivé. Jeho příprava je v počáteční fázi a tomu odpovídá i míra jeho rozpracovanosti; zejména s ohledem na nedokončenou evropskou legislativu, která souvisí s FST.** Příprava Plánu probíhá v několika úrovních a participuje na ní nyní široká škála subjektů. Hlavní slovo při přípravě Plánu mají samotné regiony, které prostřednictvím Regionálních stálých konferencí zapojují do přípravy Plánu celou řadu subjektů. Klíčová při přípravě Plánu je činnost ustanovené Transformační platformy, jejímž prostřednictvím se do připomínkového procesu zapojila celá škála partnerů (zaměstnavatelské svazy, svazy měst a obcí, místní akční skupiny, zástupci tripartity, regionů, resortů, ekologických organizací a další). První jednání této platformy se uskutečnilo 6. října 2020 a její členové byli vyzváni k připomínkování Vámi zmiňovaného prvního návrhu Plánu, který byl předložen vládě pro informaci o stavu jeho přípravy a projednávání v regionech. Všechny zapojené subjekty mohou v této počáteční fázi přípravy Plánu zasílat své připomínky průběžně; jsou pak postupně zapracovány a zohledňovány.

Doplňuji, že s cílem zajištění kontinuity mezi přípravou Plánu a následným čerpáním z FST by se po vzniku nového programu financovaného z FST stala Transformační platforma jeho budoucím monitorovacím výborem. V polovině října letošního roku začalo zároveň poskytování odborného poradenství k přípravě Plánu ze strany EK, kde z jejich strany je také kladen velký důraz na zajištění odpovídajícího participativního přístupu. Hlavním cílem FST je **zajištění transformace a diverzifikace hospodářství v dotčených regionech zejména ve vztahu ke klimatickým závazkům ČR a také ve vztahu k Zelené dohodě pro Evropu** (tyto aspekty jsou ze strany zástupců EK vyžadovány jako prioritní při nastavování jednotlivých oblastí podpory v rámci FST), kdy je pro naplnění tohoto cíle klíčová spolupráce veřejného a soukromého sektoru. Předpokládaný termín dokončení Plánu je první čtvrtletí roku 2021; konečný termín či jeho přesnější určení není zatím možné, jelikož závisí na finálním schválení potřebné klíčové evropské legislativy.

Závěrem Vás informuji, že co se týče převodu části alokace EFRR a ESF+ do FST, usiluje ČR - stejně jako některé další členské státy EU - při vyjednávání evropské legislativy o snížení minimální hranice nebo ideálně o dobrovolnost převodu do FST. V takovém případě by ČR převod nevyužila. Toto stanovisko je jako výsledek „národního kompromisu“ obsažen v příslušné rámcové pozici a také v jednotlivých instrukcích. Důvodem je shora uvedená reálná schopnost daného území čerpat finanční prostředky. I tak budou mít tři „uhelné“ kraje, způsobilé čerpat z FST, z fondů EU k dispozici výrazně více prostředků, než ostatní kraje ČR. K tomu je třeba si ještě uvědomit, že ve stejném čase jako FST a ostatní tři klasické fondy EU (EFRR, ESF+ a FS) bude ČR, a tedy i tři „uhelné“ regiony, čerpat další finanční zdroje EU, jako je např. iniciativa ReactEU, Facilita pro podporu oživení a odolnosti a Modernizační fond; věcné zaměření všech finančních zdrojů EU se přitom do určité míry překrývá.

Pevně věřím, vážený pane předsedo, že se mě podařilo vyvrátit nebo alespoň zmírnit Vaše obavy o věcně správné využití prostředků EU v příštím programovém období v ČR. Jsem připravena na další konstruktivní diskusi a spolupráci k dosažení našeho společného cíle, kterým je úspěšný rozvoj všech regionů ČR, a to mimo jiné i prostřednictvím co nejlepšího využití fondů EU.

S pozdravem

Vážený pan

Ing. Zbyněk Linhart

předseda Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí

Senát Parlamentu České republiky

Valdštejnské náměstí 17/4

118 01 Praha 1

Na vědomí:

Vážený pan

Ing. Andrej Babiš

předseda vlády České republiky

Úřad vlády České republiky

nábřeží Edvarda Beneše 4

118 01 Praha 1

Vážený pan

Mgr. Richard Brabec

ministr životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 1442/65

100 10 Praha 10